

GUIA DOCENT D'ASSIGNATURA

Titulació: Grau en Ciències Religioses					
Nom assignatura: PSICOLOGIA DE LA RELIGIÓ					
Curs	2019-2020			ECTS	4
Període lectiu	De setembre a gener	H. de classe setmanals	1,30h	Àrea	
Professor	Dr. Joan Ordi i Fernández			Llengua	Català

Descripció/Justificació

El fenomen religiós és universal en el temps i en les cultures. Afrontar la seva descripció i comprensió des de la Psicologia resulta indispensable per conèixer millor la condició humana i dissenyar, per tant, possibilitats reals d'equilibri i maduresa psicològics, així com espais socials de convivència des de la tolerància i la cooperació interreligiosa i intercultural.

Requisits i orientacions prèvies

- Es requereix un interès viu per la comprensió objectiva dels elements psicològics implicats en la vivència religiosa.
- Només calen coneixements previs de cultura general i una bona capacitat de reflexió, anàlisi i debat.
- Orientació general: el curs és teòric i se centra, doncs, en les interpretacions psicològiques teòriques de la vivència religiosa. Els casos personals de relació psicoafectiva amb la religió han de ser tractats en la consulta especialitzada. El curs només ofereix claus d'interpretació general.

Objectius específics

1. Conèixer les diferents interpretacions psicològiques de l'experiència religiosa.
2. Llegir i comentar textos dels autors més representatius de les escoles psicològiques.
3. Determinar línies d'interacció positiva entre espiritualitat o religió i psicologia humanista.

Competències

Competències transversals (genèriques)

- Capacitat de comprensió i anàlisi crítica de teories i textos.
- Capacitat de relacionar indicadors psicològics de salut mental i experiències religioses.
- Capacitat de participar en un grup de manera cooperativa.

Competències específiques

- La identificació de les característiques de la vivència religiosa.
- El coneixement dels autors, els conceptes, les teories i els textos més significatius en l'àmbit de la matèria.
- El disseny raonat d'un conjunt d'orientacions útils per viure amb maduresa psicoafectiva alguna forma d'espiritualitat o religió.

Continguts

0. Introducció a la definició i metodologia de la Psicologia de la Religió.

1. Sigmund Freud: la religió com a neurosi, sublimació i il·lusió.
2. Alfred Adler: Déu i la religió com a aspiració a la perfecció.
3. Carl Gustav Jung: caràcter antropomorf de la imatge de Déu.
4. André Godin: religió instituïda versus religió funcional.
5. Antoine Vergote: la religió com a resposta a les frustracions.
6. William James: la consideració pragmàtica de la religió.
7. Erich Fromm: la fe entre tenir i ésser, evolució del concepte de Déu.
8. Gordon Willard Allport: el sentiment religiós.
9. Abraham Maslow: religions, valors i experiències cúspide.
10. Viktor Emil Frankl: logoteràpia i religió.
11. Robert Assagioli: el desenvolupament de la consciència espiritual.
12. Ken Wilber: la dimensió subtil com a tret de la religió.
13. Roger Walsh: dimensió de la pràctica religiosa.
14. Frances Vaughan: espiritualitat o religió i salut mental.

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

- El professor exposarà cadascun dels nuclis temàtics indicats.
- Es distribuïran a l'alumnat textos escollits de l'autor i teoria presentats prèviament.
- A classe s'aclariran dubtes d'interpretació de les teories i textos, i es generarà un debat obert.

Avaluació

Criteris d'avaluació

- L'assignatura s'avaluarà amb la integració de les següents notes parcials:
  - a) Assistència a classe en un mínim del 80% dels dies lectius: 20% de la nota final.
  - b) Participació activa en el comentari dels textos i en el debat sobre les teories: 20% de la nota final.
  - c) A elecció de l'estudiant, realització d'un treball escrit sobre un dels autors, o bé d'un examen comprensiu de la matèria: 60% de la nota final.
- L'assignatura se supera amb la nota mínima de 5 punts.

Bibliografia bàsica

- Cencillo, Luis, *Psicología de la fe*, Barcelona: Herder, 1997.
- Fizzotti, Eugenio – Salustri, Massimo, *Psicología de la religión. Amb antologia dels textos fonamentals*, Barcelona: Claret, 2008.
- Font, Jordi, *Religión, psicopatología y salud mental. Introducción a la psicología de las experiencias religiosas y de las creencias*, Barcelona: Paidós, 1999.
- Frankel, Viktor E., *L'home a la recerca de sentit*, Barcelona: Edicions 62, 2010; *La presencia ignorada de Dios. Psicoterapia y religión*, Barcelona: Herder, 1985.
- Fromm, Erich, *L'art d'estimar*, Barcelona: Edicions 62, 2002; *Psicoanálisis y religión*, Buenos Aires: Psique, 1971.
- Godin, André, *La incógnita religiosa del hombre*, Salamanca: Sígueme, 1969.
- James, William, *Les varietats de l'experiència religiosa*, Barcelona: Edicions 62, 1985.
- Martín Velasco, Juan, *Mística i humanisme*, Barcelona: Editorial Cruïlla, 2006.g
- Peck, M. Scott, *La nueva psicología del amor*, Emecé Editores, 2007.
- Poll, Wilhelm, *Psicología de la religión*, Barcelona: Herder, 1969.
- Vergote, Antoine, *Psicología religiosa*, Madrid: Taurus, 1969.

Filmografia

Pels elements de psicologia de la religió que contenen, és recomanable el visionat, anàlisi i debat sobre les pel·lícules següents:

Ágora, d'Alejandro Amenábar (2009), sobre la figura d'Hipàtia d'Alexandria.

El nom de la rosa, de Jean-Jacques Annaud (1986), basada en l'homònima novel·la d'Umberto Eco.

Éxodo: dioses y reyes, de Ridley Scott (2014), sobre la figura de Moisès.

Gran Torino, de Clint Eastwood (2008).

La paraula (Ordet), de Carl Theodor Dreyer (1955), basada en l'obra teatral de Kaj Munk.